

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. BALANDŽIO 20 D. NUTARIMO NR. 375 „DĖL LIETUVOS MOKSLO TARYBOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
<p>Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) 2024 m. birželio 9 d. raštas Nr. 4S-1788 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų pakeitimo projekto pateikimo“</p>	<p>Atsižvelgiant į dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – Kanceliarija) išvadą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 375 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (TAP-24-1062) (TAIS Nr. 24-9745(2)) (toliau – išvada), pažymime, kad išvados 14. p. buvo akcentuota „<i>Nuostatų 19.9 papunktis tikslintinas atsižvelgiant į Biudžetinių įstaigų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punktą, kurioje nustatyta, kad biudžetinės įstaigos vadovas nustato biudžetinės įstaigos struktūrą ir darbuotojų pareigybių sąrašą, todėl neaišku, kokių pagrindų tai siūloma nustatyti atsižvelgus į Tarybos valdybos siūlymus. Pastaba ir dėl kitų analogiškų siūlymų atsižvelgti į Tarybos valdybos siūlymus vadovui priimant tam tikrus sprendimus (pvz., Nuostatų 19.11 papunktis).</i>“ Minėto išvados punkto prasmė taikytina ir dėl sąvokos „<i>suderinęs</i>“. Siūlomas teisinis reglamentavimas prieštarauja Biudžetinių įstaigų įstatymo (toliau – BĮ) 11 straipsnio 1 dalies 4 punktui.</p> <p>Įvertinus keičiamas nuostatas bei pateiktus argumentus, atkreiptinas dėmesys, kad praktikoje gali susiklostyti atvejų, kai minimų dokumentų turinį turėtų teisę lemti išimtinai tik valdyba. Vadovaujantis tuo, jog pagal ministerijos išaiškinimą LMT pirmininkas privalėtų pilna apimtimi atsižvelgti į valdybos teikiamus siūlymus, neatmestina prielaida, jog valdybos pateiktų siūlymų pobūdis ir apimtis iš esmės galėtų keisti tvirtinamų dokumentų turinį, todėl galėtų nutikti taip, kad šių dokumentų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nutarimo projekte aptariama nuostata formuluojama taip: „19.9. ~~tvirtina LMT struktūrą, įvertinęs LMT valdybos siūlymus~~ tvirtina LMT struktūrą, užtikrinančią efektyvų, veiksmingą ir savalaikį LMT valdybos patvirtintuose LMT ilgalaikėje strategijoje ir strateginiuose veiklos planuose nustatytų strateginių ir (ar) veiklos tikslų, uždavinių ir rodiklių įgyvendinimą.“.</p> <p>Pasiūlytoje papunkčio redakcijoje nėra nuostatų apie atsižvelgimą į Tarybos valdybos siūlymus ar suderinimą su Tarybos valdyba ir (ar) kitais subjektais. Siūloma 19.9 papunkčio redakcija neapriboja biudžetinės įstaigos vadovui Biudžetinių įstaigų įstatyme nustatytų teisių ir pareigų – už struktūros patvirtinimą išlieka atsakingas Tarybos pirmininkas. Taip pat Tarybos pirmininkui nesukuriama imperatyvių pareigų struktūrą (su)derinti su kitais subjektais ir (ar) atsižvelgti į jų siūlymus (paliekama galioti šiuo metu galiojanti nuostata, kad Tarybos pirmininkas įvertina Tarybos valdybos siūlymus struktūrai juos gavęs ir sprendžia, kokia apimti į juos atsižvelgti).</p>

	<p>priėmimas bŭtŭ vien tik valdybos prerogatyva, LMT pirmininkui atliekant formaliŭ dokumento pasirašymo funkcijŭ.</p> <p>Paŭzime, kad Nuostatŭ 26.4 p. valdybai yra suteikiama teisė dalyvauti LMT struktŭros tobulinime teikiant siŭlymus LMT pirmininkui dėl LMT struktŭros.</p> <p>Nesutinkant dėl papunkėiŭ panaikinimo, siŭlome: Pakeisti 19.9 papunktį ir jį išdėstyti taip: „19.9. tvirtina LMT struktŭrŭ;“</p> <p>Įvertinus Teisės aktŭ projektŭ rengimo rekomendacijŭ, patvirtintŭ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktŭ projektŭ rengimo rekomendacijŭ patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 9 punkto reikalavimus, kuriuose nurodoma, kad įgyvendinamajame teisės akte neturėtŭ bŭti atkartojamos aukštesnės galios teisės akto nuostatos, siŭlome atsisakyti nuostatŭ atkartojimo ir išbraukti 19.1 p., 19.2 p., 19.9 p., taip pat siŭlome 19.7. papunktį išdėstyti taip: „19.7. kiekvienais metais teikia LMT valdybai svarstyti LMT strateginio veiklos plano projektŭ, praėjusių metŭ veiklos ~~ir biudžeto įvykdymo~~ ataskaitos projektŭ;“</p>	<p>Taėiau aptariamame papunktyje papildomai pasisakoma, kad Tarybos pirmininkas, tvirtindamas struktŭrŭ turi ŭztikrinti, kad ji bŭtŭ tinkama ir optimali Tarybos ilgalaikei strategijai ir strateginiams veiklos planams įgyvendinti. Toks siŭlymas neprieštarauja logikai ir geriems valdysenos principams, nes biudžetinės įstaigos atitinkama struktŭra nėra savitiksliis dalykas, o turi bŭti tinkamai organizuota ir nukreipta į strateginiŭ ir (ar) veiklos tikslŭ, ŭždaviniŭ ir rodikliŭ įgyvendinimŭ. Toks patikslinimas nuosekliai siejasi ir su Nuostatŭ 19.8. papunkėiu „ŭztikrina LMT ~~strateginiŭ veiklos krypėiŭ ir prioritetŭ~~ ilgalaikei strategijos bei strateginiŭ veiklos planŭ įgyvendinimŭ;“, kuriuo Tarybos pirmininkas įpareigotas tinkamai įgyvendinti strateginius dokumentus.</p> <p>Neatsiŭvelgta. Siŭlomi keisti papunkėiai nebuvo įtraukti į Nutarimo projekto, teikto suinteresuotoms institucijoms išvadoms gauti 2024-05-30 – 2024-06-14, redakcijŭ ir siekiant išlaikyti Nutarimo projekto, teikto išvadoms gauti apimtį, iš esmės nepakitusiŭ, siŭlomi pakeitimai neįtraukti. Taėiau kadangi Tarybos nuostatai visgi turėtŭ bŭti peržiŭrėti iš esmės įgyvendinant ir Ministerijŭ, Vyriausybės įstaigŭ, įstaigŭ prie ministerijŭ nuostatŭ rengimo rekomendacijas, siŭlomi pakeitimai galėtŭ bŭti teikiami su kitu Nuostatŭ pakeitimu, jei visos suinteresuotos šalys dėl jŭ sutars.</p>
	<p>LMT darbo reglamentas yra darbo organizavimo tvarkŭ įgyvendinantis vidinis teisės aktas, kurį pagal kompetencijŭ turi priimti įstaigos vadovas atsiŭvelgiant į BĮ 11 str. 1 d. 1 p. „<u>organizuoja biudžetinės įstaigos darbŭ</u>, kad bŭtŭ įgyvendinami biudžetinės įstaigos veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos;“. Valdyba, kurios funkcijos nustatytos Nuostatŭ 26 p.</p>	<p>Atsiŭvelgta iš dalies. Nutarimo projekte aptariama nuostata formuluojama taip: „19.11. tvirtina LMT darbo reglamentŭ, įvertinęs LMT valdybos siŭlymus. LMT darbo reglamente turi bŭti nustatyta LMT pirmininko, LMT</p>

	<p>aiškiai apibrėžia, valdybos teisę dalyvauti LMT darbo organizavimo formavime teikiant siūlymus LMT pirmininkui ir sprendžiant strateginės reikšmės klausimus. Siūloma 19.11 p. redakcija nuosekliai dėsto LMT pirmininko funkcijas, kuriose nurodoma, kad LMT pirmininkas būdamas vienasmenis valdymo organas įvertina valdybos teikiamus siūlymus. Dėl siūlomo 9.11 p. pakeitimo taip pat buvo teikiama pastaba Kanceliarijos išvadoje bei lieka neaišku, kokių pagrindų LMT pirmininkas turi suderinti įstaigos darbo tvarką reglamentuojantį dokumentą su valdyba. Atkreipiamas dėmesys, kad LMT darbo reglamentas apima visos institucijos t. y. valdybos, pirmininko, pirmininko pavaduotojo, komitetų bei administracijos darbo organizavimo tvarką, todėl pirmininkas tvirtindamas darbo reglamentą įvertina visų organizacijos struktūrinių padalinių siūlymus.</p> <p>Akcentuotina, tai, kad siūloma 19.11 p. formuluotė yra perteklinė, nuostata neturi teisinio pagrindo, kai kurios jų yra techninio-organizacinio pobūdžio („organizuoja“, „pristato“ ir pan.), todėl turėtų būti perkeltos į žemesnės galios teisės aktus (Tarybos darbo reglamentą, Tarybos vidaus tvarkos taisykles ir pan.) konkrečiai nedetalizuojant jų viename iš pagrindinių LMT veiklą reglamentuojančiame teisės akte – nuostatuose.</p> <p>Siūlome paliktu šiuo metu galiojančią 19.11 p. redakciją: „19.11. tvirtina LMT darbo reglamentą, įvertinęs LMT valdybos siūlymus;“</p>	<p>pirmininko pavaduotojo, LMT valdybos, ekspertų komitetų organizavimo darbo tvarka, LMT nuolatinių ir laikinųjų komisijų, darbo grupių, ekspertų komisijų sudarymo ir (ar) tvirtinimo tvarka, pavienių ekspertų skyrimo tvarka, administracijos darbo ir (ar) pagrindinių veiklos procesų ir (ar) funkcijų organizavimas ir įgyvendinimas. LMT darbo reglamente taip pat nurodomi terminai, per kiek laiko įgyvendinamos šių Nuostatų 10.2.1–10.2.3, 10.3.1, 10.3.2, 10.5.1–10.5.6, 10.6.1, 10.7.1 papunkčiuose nustatytos Tarybos funkcijos arba nurodomi tokius terminus nustatantys teisės aktai (dėl funkcijų, kurių atlikimas susijęs su kartotiniaisiais Tarybos veiksmais arba su Tarybos atliekamų veiksmų seka, kurių kiekvienas gali turėti savo įgyvendinimo terminą, nurodomas maksimalus terminas, per kiek laiko Taryba įgyvendina tokią funkciją);“. Pasiūlytoje papunkčio redakcijoje nėra nuostatų apie atsižvelgimą į Tarybos valdybos siūlymus ar suderinimą su Tarybos valdyba ir (ar) kitais subjektais ir ši nuostatos dalis lieka tokia pati kaip ir galiojančioje redakcijoje.</p> <p>Papildomai ir nepaneigiant, kad Tarybos darbo reglamentas yra vidaus teisės aktas, bet kartu jis turi būti informatyvus ir aiškus visiems suinteresuotiems asmenims, kaip veikia Taryba, ir įvertinus tai, kad Tarybos darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu N. V-796 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos darbo reglamento patvirtinimo“ apima tik Tarybos pirmininko, Tarybos valdybos ir ekspertų komitetų darbo organizavimo tvarką, tačiau neapima nei LMT pirmininko pavaduotojo, administracijos darbo, LMT nuolatinių ir laikinųjų komisijų, darbo grupių, ekspertų</p>
--	---	--

		<p>komisijų sudarymo ir (ar) tvirtinimo tvarkos, pavienių ekspertų skyrimo tvarkos (pažymėtina, kad dėl nepakankamai aiškaus reguliavimo dėl komisijų, darbo grupių, ekspertų komisijų sudarymo ir (ar) tvirtinimo yra pasisakiusi ir Specialiųjų tyrimų tarnyba), siūloma į Tarybos darbo reglamentą atitinkamai įtraukti nuostatas ir dėl išvardytų subjektų. Kartu atsižvelgiant į tai, kad Tarybos funkcijų atlikimas itin dažnu atveju yra susijęs su trečiosiomis šalimis ir galimai sąlygojantis jų atitinkamą veiklą, procedūras, funkcijų atlikimą ir kita, manytina, kad įgyvendinant aiškumo, atvirumo ir teisėtų lūkesčių principus, tikslinga Tarybos darbo reglamente nustatyti tų Tarybos funkcijų, kurių vykdymas susijęs su trečiosiomis šalimis, atlikimo terminus.. Pabrėžtina, kad šiuo siūlymu nebandoma smulkmeniškai reguliuoti Tarybos veiklos ar kištis į vidaus procesus, nes prieigą šiems terminams nustatyti pasirinks pati Taryba, įvertinusi, kaip tikslingiausia ir taikliausia tai būtų galima padaryti, bet savininko teises ir pareigas įgyvendinantis subjektas (Vyriausybė) išreiškia valią aiškesnėms, viešesnėms ir viename dokumente įvardytos Tarybos darbo tvarkoms (taisyklėms).</p>
	<p>Prašome siūlomą nuostatą <„19. 20¹. teikia LMT valdybai tvirtinti LMT ilgalaikės strategijos projektą kartu su Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos nuomone dėl LMT ilgalaikės strategijos projekto atitikties Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos priimtiems sprendimams, kuriuos LMT ilgalaikė strategija turėtų įgyvendinti ar prisidėti prie jų įgyvendinimo;“> suderinti su Mokslo, technologijų ir inovacijų taryba, kaip su suinteresuota institucija.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Vadovaujantis Mokslo, technologijų ir inovacijų (toliau – MTI) tarybos darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 343 „Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“, 5 punktu „<MTI> Tarybai vadovauja ir <MTI> Tarybos vardu veikia <MTI> Tarybos pirmininkas“, kuris „atstovauja <MTI> Tarybai santykiuose su trečiaisiais asmenimis“ (MTI Tarybos darbo reglamento 5.1 papunktis) ir „prireikus</p>

		<p>teikia Vyriausybei pasiūlymus ir rekomendacijas <MTI> Tarybos kompetencijos klausimais“ (MTI Tarybos darbo reglamento 5.3 papunktis). O MTI Tarybos pirmininko funkcijas vykdo Ministras Pirmininkas. Ministras Pirmininkas įgyvendina jam teisės aktais nustatyta teisę veikti MTI Tarybos vardu, Nutarimo projektą, kuriame esama nuostatų susijusių su MTI Taryba, įtraukdamas svarstyti į Vyriausybės posėdžio darbotvarkę.</p>
	<p>Siūlome Papildyti 35¹ punktu: „35¹. Ekspertų komitetų narių atrankos komisija sudaroma iš dviejų valdybos deleguotų narių, LMT pirmininko ar jo deleguoto nario, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos deleguoto nario ir vieno ekspertų komiteto, kurio vienas ar keli nariai atrenkami, deleguoto nario. Jei atrenkami ne vieno ekspertų komiteto nariai, į atrankos komisiją deleguojama po vieną narį iš Humanitarinių ir socialinių mokslų ekspertų komiteto, Gamtos ir technikos mokslų ekspertų komiteto ir (ar) Mokslo ir studijų politikos ekspertų komiteto.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Tarybos siūlomas 35¹ yra numatytas Nutarimo projekte iš esmės toks, koks įvardytas Tarybos, išskyrus vieną aspektą – Taryba siūlo, kad ekspertų komitetų atrankos komisijoje dalyvautų <i>Tarybos pirmininkas ar jo deleguotas narys</i>, tuo tarpu Nutarimo projekte nustatyta, kad ekspertų komitetų atrankos komisijoje dalyvauja <i>Tarybos pirmininko deleguotas narys</i>, nepaliekant galimybės pačiam pirmininkui dalyvauti komisijos veikloje. Dėl pasikartojančio Tarybos pirmininko dalyvavimo ekspertų atrankos ir tvirtinimo procesuose dėmesį buvo atkreipusi ir Specialiųjų tyrimų tarnyba savo 2024-02-15 išvadoje dėl Tarybos teisinio veiklos reglamentavimo. Pažymėtina, kad Nutarimo projekte, teiktame suinteresuotoms institucijoms išvadoms gauti 2024-05-30 – 2024-06-14, buvo numatyta, kad ekspertų komitetų atrankos komisijoje dalyvauja Tarybos pirmininkas. Ir nors Specialiųjų tyrimų tarnyba specifiškai dėl šio papunkčio nepasisakė nei pateikimo išvadoms laikotarpiu, nei vėliau, reaguodama į Tarybos jai persiūtą įvertinti derinimo pažymą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Vyriausybės kanceliarija pakartotinai įvertino aptariamą nuostatos aspektą, taip pat atsižvelgiant į</p>

		<p>Nutarimo projektu siūlomų patvirtinti Tarybos nuostatų 36 punkte formuluojamą nuostatą, kad „<...> Jei reikia patvirtinti ekspertų komiteto pirmininką, <u>LMT pirmininko siūlymu iš ekspertų komiteto narių sąrašo (atrinktų kandidatų ir tęsiančių kadenciją narių) teikiama valdybai tvirtinti komiteto pirmininko kandidatūra</u>“ ir siūlo, kad tikslingiau būtų, jei ekspertų komitetų atrankos komisijoje dalyvautų ne Tarybos pirmininkas, o jo deleguotas narys. Taip būtų išlaikomas pačios nuostatos nuoseklumas ir vienareikšmiškai pašalinamos regimybės dėl Tarybos pirmininko įtakos ekspertų atrankos procesui. Pažymėtina, kad Tarybos pirmininkui kaip įstaigos vadovui yra sudaromos galimybės išreikšti savo poziciją dėl ekspertų iki jų patvirtinimo ir prireikus atitinkamai daryti įtaką sprendimui. Vadovaujantis Tarybos nuostatais, Tarybos valdyba tvirtina LMT ekspertų komitetų pirmininkus bei narius, o vadovaujantis Tarybos darbo reglamentu, Tarybos pirmininkas informuojamas apie rengiamo Valdybos posėdžio laiką ir vietą ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas (išskyrus <i>force majeure</i> atvejus) elektroniniu paštu, išsiunčiant darbotvarkės projektą ir su svarstysimais klausimais susijusią medžiagą. Tarybos pirmininkas turi galimybę Tarybos valdybos posėdyje prieš Tarybos valdybai priimant sprendimą dėl ekspertų komitetų narių išsakyti savo poziciją, pasidalinti jam žinomomis faktinėmis aplinkybėmis, kurios galėtų būti svarbios žinoti Tarybos valdybai ir kurias įvertinus Tarybos valdyba priimtų visapusiškai informuotą sprendimą.</p>
	<p>Siūlome pakeisti 38 punktą ir jį išdėstyti taip: ~~„38. Ekspertų komitetų atrankos komisijas ir atrankos kriterijus tvirtina valdyba. Atrankos komisijos atranka kandidatų į ekspertų komitetų narius~~</p>	<p>Neatsižvelgta. Siūlomas Tarybos papildymas apie tai, kas gali siūlyti kandidatų į ekspertų komitetų narius, dubliuoja 36</p>

	<p>ir juos teikia valdybai. Valdyba, atrinkusi komitetų narius, juos patvirtina. Ekspertų komiteto narių atrankos komisija iš likusių kandidatų į ekspertų komitetų narius sudaro asmenų sąrašą, iš kurio gali būti siūlomi asmenys skirti ekspertų komitetų nariais, jeigu patvirtintų ekspertų komitetų narių įgaliojimai nutrūko. Siūlyti kandidatus į ekspertų komitetų narius per ekspertų komitetų narių atrankos komisijos nustatytą terminą gali ūkio, mokslo ir studijų institucijos ir kiti viešojo sektoriaus subjektai, studentų, dėstytojų, mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijos ir mokslininkai (jie gali kelti ir savo kandidatūras).”</p>	<p>punkte nustatomą informaciją „Ekspertų komitetų narių atrankos komisiją tvirtina valdyba LMT pirmininko teikimu komisija atranka ekspertų komiteto narius LMT nustatyta tvarka iš asocijuotų verslo organizacijų, mokslo ir studijų institucijų, viešojo sektoriaus subjektų, studentų, dėstytojų, mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijų ir mokslininkų (mokslininkai gali kelti ir savo kandidatūras). Atrinkti kandidatai į ekspertų komiteto narius teikiami tvirtinti valdybai. Jei reikia patvirtinti ekspertų komiteto pirmininką, LMT pirmininko siūlymu iš ekspertų komiteto narių sąrašo (atrinktų kandidatų ir tęsiančių kadenciją narių) teikiama valdybai tvirtinti komiteto pirmininko kandidatūra.“, todėl dukart kartoti tą patį netikslinga.</p>
	<p>Atkreipiame dėmesį į tai, kad LMT yra įsteigta vidaus auditoriaus pareigybė, kurioje nurodytas funkcijas atlieka LMT vidaus auditorius. LMT vidaus kontrolės dalyviai t.y. pirmininkas, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai ir vidaus auditorius atlieka Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme ir jo įgyvendinamosiose teisės aktuose nustatytas funkcijas. Siūlomas reguliavimas savo esme yra perteklinis.</p>	<p>Neatsižvelgta. Vyriausybė, vadovaudamasi Tarybos nuostatų 6 punktu „<...> LMT Nuostatus tvirtina ir LMT savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė. LMT yra atskaitinga Vyriausybei“ ir priimdama Nutarimo projektą, kuriuo keičiami Tarybos nuostatai, turi teisę ir gali išreikšti savo valią, koks subjektas turėtų atlikti Tarybos vidaus auditą.</p>